

LA FEMOSA

ARTESA DE LLEIDA

No. 85

JUNY 1987

PÒRTIC

Sorprenentment, dins la nostra curta història de democràcia municipal, va sortir de les urnes, el passat dia 10, una majoria absoluta per a portar els assumptes de Casa de la Vila durant els propers quatre anys. Aquests resultats, van sorprendre tothom, fins i tot als mateixos guanyadors que ara es veuen amb el pes feixug de totes les responsabilitats municipals carregades sobre les seves espatlles. Saben que ara no podran donar la culpa a ningú d'allò que no faran o d'allò que no faran del tot bé. Nosaltres també ho sabem i per aquesta raó hem fullejat de nou el seu "programa d'actuació a l'Ajuntament" per a subratllar totes aquelles coses que al nostre entendre són les més importants de cara al creixement cultural del nostre poble. D'aquest "programa", per a que quedi ben grabat a la mé-

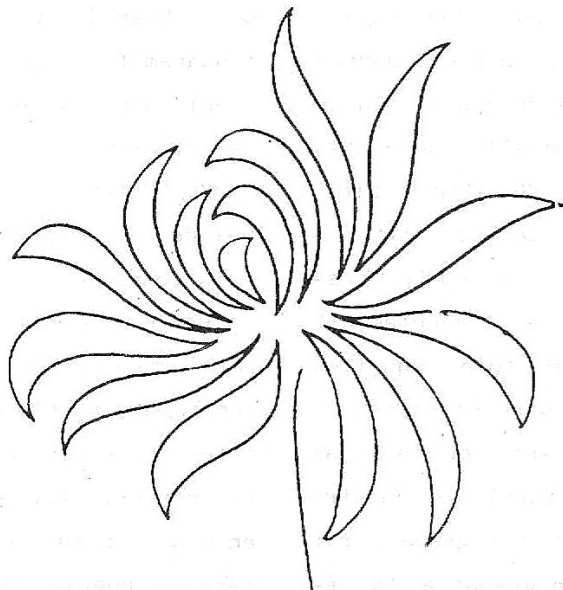
moria complem tota la part que fa referència al camp de la cultura i de l'ensenyament:

"Continuarem impulsant l'organització de la Setmana Cultural". "Treballarem per la recuperació de les festes populars i tradicionals, recolzant qualsevol iniciativa en aquest aspecte". "Continuarem treballant per a fer operant i popular el funcionament de la Sala de la Llar del Productor". "Continuarem fent que la Festa Major sigui cada any més oberta, lluïda, divertida i sobretot Popular". "Potenciarem el Museu Local de cara enfora, oferint serveis pedagògics a totes les escoles i grups que el visitin. Així mateix ampliarem el seu contingut, recollint i guardant totes les eines de pagès, ferrer picapedrer, etc. avui totalment en desús, perquè els futurs artesens puguin tenir una idea

clara de l'evolució i canvis tecnològics de la llengua i la cultura catalanes afavorint i recolzant les iniciatives que es facin en aquest sentit". "Continuarem la nostra tasca de millorar l'escola, convençuts com estem que és el bressol de futures generacions d'artesencs". "La gent de l'ENTESA creiem que cal construir una Biblioteca Municipal per a fomentar la lectura i consulta de llibres i facilitar, així, la tasca dels estudiants del poble". "Des de l'Ajuntament promourem l'estudi i publicació de la Història d'Artesa".

Hi ha altres coses dins del

ca" (candidatura guanyadora ens aquests comicis), que tampoc no hem de perdre de cap manera de vista i que caldrà recordar-los de tant en tant perquè no se n'oblidin; però amb tot, per a nosaltres, la part més important d'aquest "programa" és la que fa referencia a la cultura i que hem apuntat més amunt. Tan de bo (i fem vots perquè sigui així) que d'aquí a quatre anys cap candidatura a l'ajuntament no cal que inclogui cap d'aquests punts (de les coses per a fer, s'entén, no de les que cal anar conservant), ja que això voldrà dir que ja estaran fent-se. Esperem que sigui així.

Segona Epoca Nº 85
 JUNY 1987

EDITA:
 Agrupació Cultural
 "Ja Femosa"
 Castell Nº 23
 Artesa de Lleida

DIPOSIT LEGAL:
 L-264-1981

Els articles i opi-
 nions que apareixen
 a les planes de LA
 FEMOSA, reflecteixen
 únicament l'opinió
 de llurs signants.

AMB ELS SUPOPT DE LA
 GENERALITAT DE CATA-
 LUNYÀ.

PORTIC	1
NOTES I NOTISIES	4
RESULTATS ELECTORALS A ARTESA	7
APUNTS PER A UNA ANALISI ELECTORAL Per UN DE L'ENTESA	8
BATALLA NAVAL TERRA ENDINS (Eleccions Mu- nicipals en clau d'humor) Un ALMIRALL	11
CARTA OBERTA A L'ENTESA ARTESENCA Per Arna	13
HISTORIA DE LACI (còmic infantil) Per Núria i Blanca	15
HISTORIA DE PUIGVERD DE LLEIDA (un comen- tari) per A. Costafreda	19
DARRERA DEL MIRALL (continuació) Per F.G.F.	23
QUE HI HA AL MUSEU D'ARTESA ? Per A.C. (Dibuixos d'A. Llussà) . . .	25
L'HUMOR a les pàgines	12 i 22

LA NOSTRA PORTADA

Dos moments de les Eleccions del dia 10 de Juny. A la fotografia de dalt, la Mesa tal com va quedar contituida a l'hora privista. A la de baix, el primer votant.

LES DITES DEL MES

Pel Juny, la pluja de lluny en lluny.- Prop o lluny, Corpus al Juny.- Pel Juny, la falç al puny.- La flor de l'oliver, cau al plat del garber.- Per Sant Pere, català, ves a veure l'olivar, i si en veus una aquí i una allà, torna-te'n que proutes n'hi ha.- Sant Pere, si no la fa pel davant la fa pel darrera.

NOTES I NOTÍCIES

Eleccion Municipals

En motiu de les eleccions municipals del 10 de Juny, Artesa ha viscut uns dies intensos, tothom feia les seves suposicions dels possibles candidats de cada llista i sobretot dels qui les encapçalaven. Poc a poc es va anar aclarint la situació i arribat ja el temps permés per a fer campanya electoral els partits i coalicions van esmerçar-ho de la manera que van creure més escaent i pel poble ja và començar a veure's enganxats els diferents cartells de propaganda.

El divendres dia 5 el PSC (PSC-PSOE) va fer la presentació pública del seu programa d'actuació a l'Ajuntament i la dels seus candidats. Va estar una presentació senzilla i familiar, i cal dir que els socialistes d'Artesa no pretenien res més. Van remarcar la seva honestedat en el recolzament del Govern de l'Ajuntament obstentat durant

aquests anys pels candidats de l'Entesa.

El diumenge dia 7 va fer la seva presentació la candidatura independent "Entesa Artesenca" (cal recordar que aquesta candidatura és la que ha governat l'Ajuntament durant els vuit anys d'Ajuntaments democràtics). La presentació de l'Entesa va estar correctíssima, més aviat ens atreviríem a dir, sorprenent. Van aprofitar com a campanya electoral les coses fetes durant aquests vuit anys mitjançant la projecció d'un interessant col·lecció de diaposetives. Van parlar tots els seus candidats, cadascun d'un tema diferent (a més a més de l'Eulàlia Solà que en va fer la presentació) explicant d'aquesta manera tots els punts del seu programa. També cal dir que van posar molta cura a recalcar que eren una candidatura Unitària, Independent, Nacionalista i d'Esquerra

per a desmarcar-se de qualsevol partit polític.-

El dilluns dia 8 va presentar el seu programa i els seus candidats Convergència i Unió. Els convergents van dedicar una primera part del seu míting a parlar de les eleccions Europees (aquesta part la va fer una noia de Lleida militant del partit) tot seguit van desenvolupar el seu programa, i sense fer la presentació dels seus candidats van desgranar tot un seguit de qüestions desagradables que van

enrair l'ambient.

El dimecres dia 10 es va obrir el Col·legi Electoral a l'hora prevista, i amb una participació més que sorprenent va descórrer tota la jornada sense cap mena d'accident. Arribada l'hora de l'escrutini, hi havia tanta espectació que molta gent va haver-lo de seguir des del carrer estant. Un cop finalitzar aquest, i com ja és costum, va fer-se el pregó dels resultats pels altaveus del poble.

Teatre

Dins de la I^a Mostra de Teatre Amateur (subvencionada per la Generalitat i per la Diputació de Lleida) a Artesa s'han fer tres representacions. La primera a càrrec del Grup ALBAT de Tàrraga ja va fer-se el dia 24 de Maig. El diumenge dia 7 d'aquest mes que estem va fer la seva actuació el Grup de Teatre ARC d'Almacelles, es va posar en escena l'obra "El Camí del Deure". Aquesta obra va re-

innecessàriament més del que era prudencial, a més a més no es va saber treure profit de les situacions còmiques que l'obra contenia, i va resultar un melodrama de fulletó mediocre i avorridíssim. Els actors que van fer el que van poder (amb algunes actuacions brillants) no van aconseguir salvar l'obra.

saltar ser un drama al qual se li va donar un ritme lentíssim per la qual cosa es va allargar

Jazz Infantil

El diumenge dia 19, abans de la projecció de cinema habitual, quatre grups de nenes de les escoles d'Artesa, portades per la professora Tonia Torres van fer una demostració del que han après en aquest curs. En primer lloc van actuar les nenes de 4 i 5 anys i tot seguit les

de 6, 7, 10 i 11 anys. Totes les nenes van demostrar un bon nivell del sentit del ritme i de la sincronització. El públic, que no falla mai en actuacions de gent del poble i molt menys quan es tracta dels petits, van passar uns moments molt entretinguts.

Més Teatre

Cloguen la tanda de tres obres de teatre subvencionades per la Generalitat i la Diputació, el diumenge dia 21 vam tenir entre nosaltres el Grup de Teatre "Xerrics-Xerrics" de Puigverd de Lleida que van posar en escena l'obra "Quan ell és ell i ella" que, com el seu títol ja indica es tractava d'una

comèdia desenfadada i divertida que aquest grup va representar dignament (no perdem de vista de que és un grup d'aficionats).

Pensem que aquesta experiència de portar al nostre escenari obres de grups d'altres pobles és ben vàlida, i que per això mateix esperem que es tornarà a repetir ben aviat.

RESULTATS ELECTORS A ARTESA EUROPEES

Els resultats que van donar les urnes, a Artesa, en les passades eleccions del 10 de Juny, foren aquests:

COVERGENCIA I UNIO	190 VOTS
PARTIT DELS SOCIALISTES DE CATALUNYA	153 "
FEDERACIONS DE PARTIDOS DE ALIANZA POPULAR	152 "
CENTRO DEMOCRATICO Y SOCIAL	83 "
IZQUIERDA UNIDA-INICIATIVA PER EUROPA	59 "
"PER L'EUROPA DE LES NACIONS"	17 "
ESQUERRA DELS POBLES ENTESA DELS NACIONALISTES D'ESQUERRA	13 "
HERRIBATASUNA	9
PARTIDO DE LOS TRABAJADORES DE ESPAÑA-UNIDAD COMUNISTA . .	8 "
CONFEDERACIO DELS VERDES	8 "
LOS VERDES	7 "
ALTRES CANDIDATURES SUMEN	13 "

PAPERESTES ESCRUTADES: 728 - PAPERETES NULES: 7 - VOTS EN BLNAC: 9

VOTS VALIDS: 712 - PROCENTATGE DE PARTICIPACIO: 76'74 %

MUNICIPALS

NOMBRE D'ELECTORS: 947

NOMBRE DE VOTANTS: 770

PROCENTATGE: 81'3 %

PAPERESTES ANULADES: 6 - VOTS EN BLANC: 2 - VOTS VALIDS: 762

CANDIDATURES	ELECCIONS 1987		ELECCIONS 1983	
	VOTS	REGIDORS	VOTS	REGIDORS
ENTESA ARTESENCA	412	6	226	3
ALIANZA POPULAR	199	2	208	3
CONVERGENCIA I UNIO	91	1	168	2
SOCIALISTES DE CATALUNYA	61	0	88	1

PROCENTATGE DE PARTICIPACIO AL 1983: 76'88 %

APUNTS PER A UNA ANÀLISI ELECTORAL

Els resultats electorals del dia 10 de Juny, tan extraordinaris, com inesperats, que canvien radicalment la correlació de forces polítiques al nostre poble i modifiquen notablement la composició del Consistori, per a interpretar-los, no n'hi ha prou amb una anàlisi freda i mètodica, són que hem de cercar forçosament causes extraordinàries.

Cal dir d'entrada, que el que s'endevinava com a resultats normals, era que l'Entesa guanyés amb 4 regidors les eleccions. Alianza Popular com a segona força fes 3 regidors, Convergència 1 regidor i el PSC un altre regidor, això amb una participació, diguem-ni normal de l'ordre de 680 votants. Sabíem, que si la participació era més alta, això beneficiaria l'Entesa, en detriment del PSC o d'AP, però això era fer volar coloms.

Però tornem a agafar el fil de l'assumpte. Cercant una resposta als resultats, divideixo les causes en tres apartats. 1- El funcionament de l'Ajuntament els dos últims consistoris. 2-

La composició de les llistes. 3- La campanya electoral.

1- Hi ha un element camú en el funcionament dels darrers consistoris, força significatiu, que tard o d'hora, l'electorat havia de castigar en la seva justa mesura. Hem refereixo, a que els consellers, que no havien pogut guanyar les eleccions, aprofitaven la primera topada real o provocada que tenien, per a fer com els toreros l'espantada, abandonar la feina de Govern i anar-se'n cap a casa amb una portada i quan de tard en tard, anaven a l'Ajuntament era, per a muntar un número, per a descarregar, sobre els que treballaven el resentiment no ben reprimint d'haver perdut les eleccions. Aquesta actitud, vulguem o no, és una burla greu a tots aquells que un dia els van dipositar la confiança, per a que treballassin en defença dels seus interessos. Als llocs, com deia més d'un, s'hi ha d'estar a les verdes i a les madures, sinó val més no presentar-se.

2- la composició de les llistes, ha tingut també la seva

incidència. Tant AP com CIU, presentaven gent, que ja havia format part dels consistoris democràtics, i que no havien aguantat més enllà d'uns quans mesos la tasca de responsabilitat que se'ls havia encomanat. L'Entesa pel contrari, presentava una llista plena de gent jove, que sempre ha treballat pel poble, d'una manera o altra, més bé o més malament, però que les ganes de fer-ho estan fora de tota sospita. Encapçalava la seva llista, l'Alcalde actual, que es presentava a l'examen de revàlida que suposa la reelecció. Amb una feina feta, que el vot s'encarregaria de valorar positivament o negativament i que havia demostrat la seva alçada política, el seu saber fer i saber estar, en qüestions de vegades no gens agradables i delicades.

El PSC, presentava els candidats que anaven a la llista, tots amb carnet del partit i com a candidat a batlle, un regidor que després d'uns començaments dubtosos, havia ajudat a que l'Ajuntament fos governable i treballant amb encert des de la seva cartera de Sanitat.

3- La Campanya electoral,

també ha influït el seu en els resultats. Alianza Popular, havia canviat un xic la seva manera de no fer campanya, enviant als artesencs una carta anònima dins els seus sobres, intentant apareixer com a bons en una pel·lícula de dolents, tot i aprofitant l'avinentesa per apuntar 4 o 5 coses que pensaven fer.

El PSC-PSOE, tenia l'oportunitat d'atribuir-se, legítimament, part de les coses que s'havien fet la passada legislatura, de fer-se valer, el seu ajut per q que l'Ajuntament fos més governable, i a més tenien alguna cosa a dir, en quant als ajuts que s'havien rebut dels organismes que el seu partit controlava i de definir i deixar clar, per si hi havia algun dubte, que ells com a partit d'esquerres, estaven disposats a pactar amb l'altra candidatura del mateix corrent, l'Entesa. Res d'això no van fer, van explicar el seu programa, molt ambiciós, amb aspectes força posetius i innovadors, però van perdre l'oportunitats de capitalitzar i clarificar allò que podien fer, ells sabran per què.

Convergència i Unió, que la legislatura passada, va acabar fent front comú amb AP, constituint-se amb Ajuntament paral·lel, va ésser que va realitzar una campanya, més agressiva. En la presentació del seu programa es va dir de tot, menys gairebé explicar el que pensaven fer. No en va haver prou de criticar l'últim Ajuntament de l'Entesa, sinó també l'anterior i també en va haver de crítica pels que anaven a la llista nova, crítiques amb molta duresa, sense plànyer res i en el "summum" un Conseller sortint, es va apuntar per a ell sol, tot el que de bé havia fer el Consistori.

L'Entesa, va fer una campanya, molt seriosa i treballada amb molta cura de no ferir ningú i d'intentar llençar el missatge que, per damunt de tot, s'ha de fer poble. Només iniciada la

campanya, es va repartir per les cases un full, explicant el que era l'Entesa i el que pretenien, que va despistar a més d'un. Tot seguit, l'encertà en la tria d'un lema, "EP!" que va d'entrar amb força dins la gent. I després la presentació pública del programa cara el poble, que va ratllar la perfecció. Encarat només a intentar de fer del nostre poble un poble ideal.

Per a no allargar-me i en definitiva, l'error reiterat d'alguns candidats, l'ambigüitat d'altres, la feina feta com aval la més alta participació de votants que hi ha hagut mai Artesa i els vots dels joves, barregeu-ho com vulgueu, us donarà com a fruit un "còctel" perfecte, que explicarà per si sol els resultats obtinguts per cadascú; allò que ben bé, jo no us sabia explicar.

Un de l'Entesa

BATALLA NAVAL

TERRA ENDINS

(ELECCIONS MUNICIPALS EN CLAU D'HUMOR)

Avui, les forces de l'Entesa, hem aconseguit una gran victòria. Sense disparar un sol tret.

Com esperàvem de feia temps l'ofensiva enemiga, que molts temíem, s'ha esdevingut. El nostre servei d'intel·ligència, havia comprovat, que des de feia un parell d'anys realitzaven maniobres conjuntes en alta mar, i que secretament preparaven l'estratègia de l'atac final, tancats en unes dressanes.

Temps enradera, ja van adobar el terreny, per a una possible insubordinació de la població civil, amplificant artificialment problemes inexistents o minúsculs. Picabaralles infantils, les convertien en la seva ment, en aferrissades baralles i així ho contaven. El pretext inicial va ésser, segons hem pogut saber, un assumpte de pilotes.

Dies abans de l'ofensiva, es va repartir per totes les ca-

ses, un manifest anònim, presumptament atribuïble a un escamot d'Alianza Popular, predisposant la gent a combatre presumptes divisions, concòrdies trencades Etc. en definitiva intentant atemoritzar el personal amb fantasmes de ficció, amb el soterrat pretext de l'annexió.

L'atac final el van dur a cap, el destructor CiU i el porta-aeronaús AP en funcions de buc insígnia. Aquest es va quedar a la reraguarda, tancant la Badia i dirigint fora de perill l'ofensiva. En veure tot aquest parament, una corbeta PSOE, que passava casualment per allí, dubtant de quin costat estaria la victòria, escollí la tàctica de l'ambigüetat calculada, s'escolà cap a una vora, amb la intenció de veure-les venir, amb tant mala sort, que embarrancà en uns esculls rocosos, i féu aigua. L'alt comandament rebel, llencà el destructor a tota màquina a un atac frontal. Però

sense calcular bé les distàncies, començà a disparar a tord i a dret, frenèticament, amb tanta mala sort, que els canons es van recalentar i explotaren, deixant la nau sense control, navegant a la deriva. El buc insígnia, en veure la desfeta, ordenà una retirada precipitada, la qual cosa va fer que ensopegués amb una mina, perdent part de la popa del baixell.

Amb tot, l'Entesa, que no comptava d'antuvi, amb una victòria tan aclaparadora, ha desarmat les seves forces, deixant però un retén a l'aguait de futures maniobres de la guerrilla rebel.

L'operació "tupinada" ha estat un fracàs.

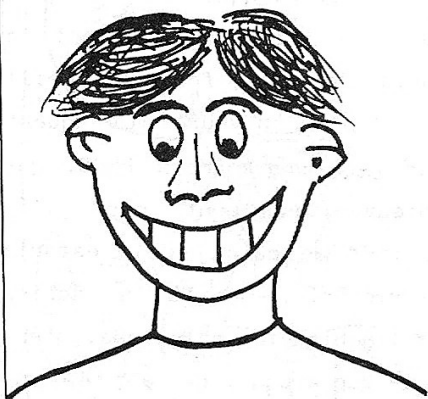
Comunicat, donat a Artesa a 10 de Juny.

PEL COMUNICAT ALIAT

Un Almirall

HUMOR

(10 DE JUNY DEL 1987)

ENTESA ARTESENCA

411 VOTS

ALIANZA POPULAR

199 VOTS

(CONTINUA A LA PAGINA Nº 22,

CARTA OBERTA A

L'«ENTESA ARTESENCA»

Estimats senyors:

Per primera vegada, dins la curta història de les eleccions municipals, la vostra candidatura ha sortit triomfadora, per majoria absoluta, en aquestes darreres eleccions; sis del nou regidors possibles ara són vostres.

Si durant aquests vuit anys els de l'Entesa heu hagut de governar l'Ajuntament amb el suport de regidors d'altres candidatures (de la UCD en la primera legislatura i del PSC (PSC-PSOE) en la darrera). Ara i per espai de quatre anys més podreu governar sols, amb absoluta impunitat i fins i tot amb arrogància. És doncs, davant d'aquesta possibilitat que m'he atrevit a escriure aquestes ratlles.

No m'agraden les majories absolutes; no m'agraden ni al Govern de l'Estat ni al de la Nació ni en lloc, i per això mateix no em pot agradar que hi hagi una majoria absoluta a l'A-

juntament del nostre poble (ara hi és hi m'hauré d'aguantar). aquesta realitat no m'agrada per un munt de raons que, ara, no em veig en cor d'exposar-les totes amb un mínim de claredat.

Hi ha una dita que diu: "hi veuen més quatre ulls que dos", i si això és cert, en aquesta ocasió ho és molt més, i per infinitat de raons: les persones només som capaces de mirar en una direcció, si bé, és clar, podem anar girant la vista cap als costats, però sempre cap a una única direcció: quatre ulls (dues persones, dos grups polítics en aquest cas) no només poden mirar endavant sinó que, fins i tot, poden mirar endavant i endarrera a la vegada. Vull dir que, i suposo que ja m'enteneu, ara l'Entesa és possible que només miri en una direcció (com si mirés per sobre de les espatlles dels altres grups) i no s'adoni de problemes marginals, petits o

grossos, que són tant necessaris de resoldre com qualsevol altre que porteu entre cap i coll i que a la vostra mirada sigui prioritari.

Hi ha una altra qüestió (i això, fins ara, ho hem pogut comprovar molt bé) que en un poble com Artesa hi ha més de dues accions, criteris o maneres de pensar que poden fer que entre el Govern de l'Ajuntament i l'oposició es plantegin i es resolguin coses conjuntament i per això molt més satisfactòriament perquè s'han tocat des de diferents punts de vista. Ara, en un Ajuntament tan majoritàriament vostre és possible que un passi pel cap de no fer cas de l'opinió dels altres i que resolgueu molts problemes només comptant amb la vostra opinió, que jo no vull dir que no sigui la correcta, però que, molts cops potser no serà la millor.

Encara queda la vanitat (la possible vanitat) de creure's els millors pel fet d'haver guanyat abassegadorament i que, per això, intenteu desacalificar

l'opinió dels altres regidors. Penso, i aquest és el motiu principal que m'ha impulsat a redactar aquest escrit. Ara hauríeu d'obrar més cautelosament que mai per a fer les coses sense equivocar-vos, escoltant, amb generositat, l'opinió dels altres. NO m'agradaria que us creguéssiu importants per la vostra sorprenent victòria electoral i que, per això mateix, tractéssiu als altres amb paternalisme o amb menyspreu.

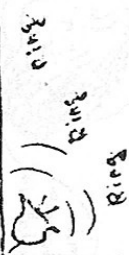
M'agradaria també fer-vos adonar que encara que la vostra candidatura ha resultat guanyadora, hi ha hagut una bona colla d'artesencs que no l'han votada, que han elegit unes altres persones perquè els representin i que tenen tot el dret del món a ser escoltades.

Per tot això, senyors de l'Entesa, us demano que aquesta victòria aclaparadora no us pugui al cap, i que tocant sempre de peus a terra treballeu de cara al poble amb eficàcia, amb honestetat i, sobretot, amb respecte.

Atentament us saluda

Arna

HITORIA DE LACI

Reina

Reina

Reina

¿La clase
Sociedad

2	240000	10'0000
+ 2	3	24896264
4	62	

OBLAVAINUMG MICM

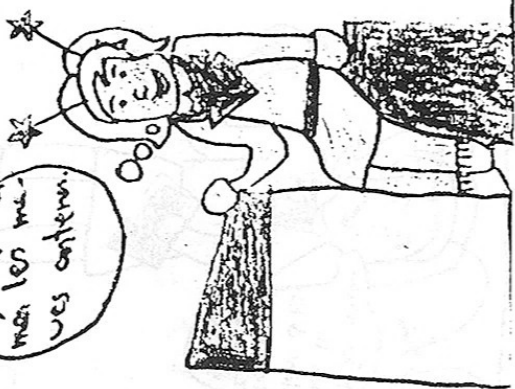
1 LA REINA ISABEL ES VA CASAR AMIS COLON

2 LA CLEOPATRA ESTAVA CELOSA ...

Magrada
man' ler me-
ves antem.

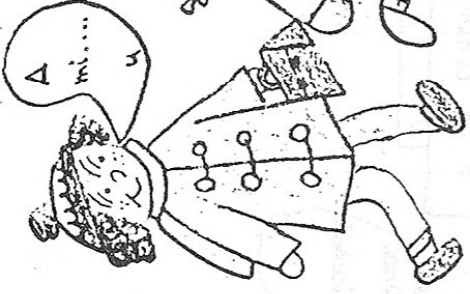

Ai!
Quin
romanticis -
me.

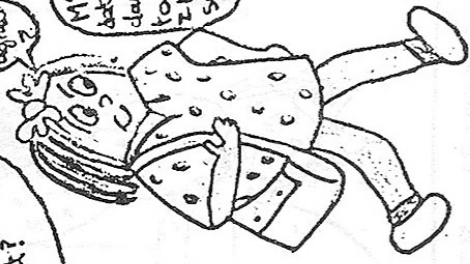
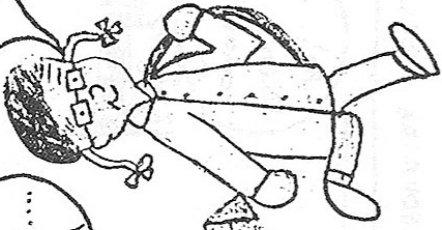
AL ACABAR LA CLASE ...

ESCOLA

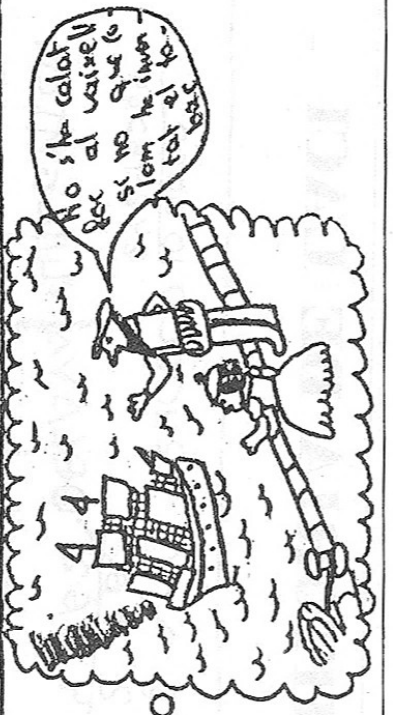
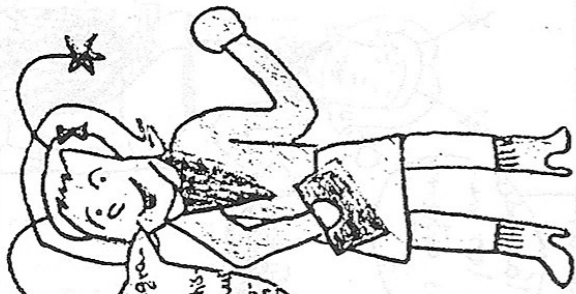
A mi...

Que t'agradaria ser en el passat?

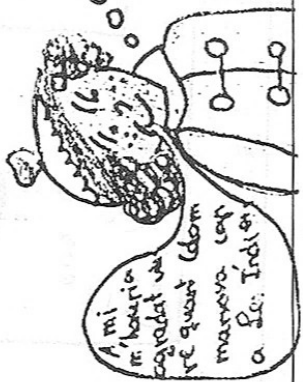

M'ha agradat molt.

M'ha agradat molt de tot el que he vist i he llegit a l'escola.

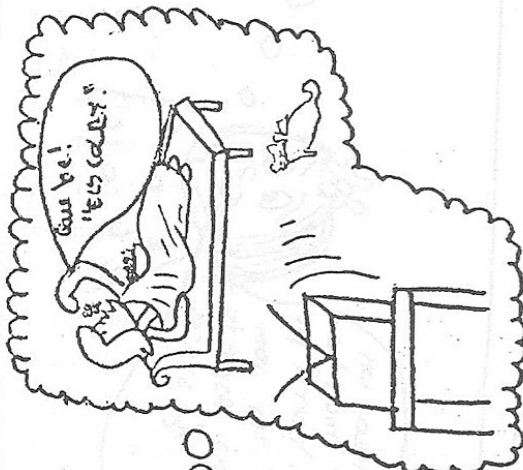
Ho s'ha calat per al vairell. Si no que la l'om he iwen tot el po.

A mi m'ha agradat molt de tot el que he vist i he llegit a l'escola.

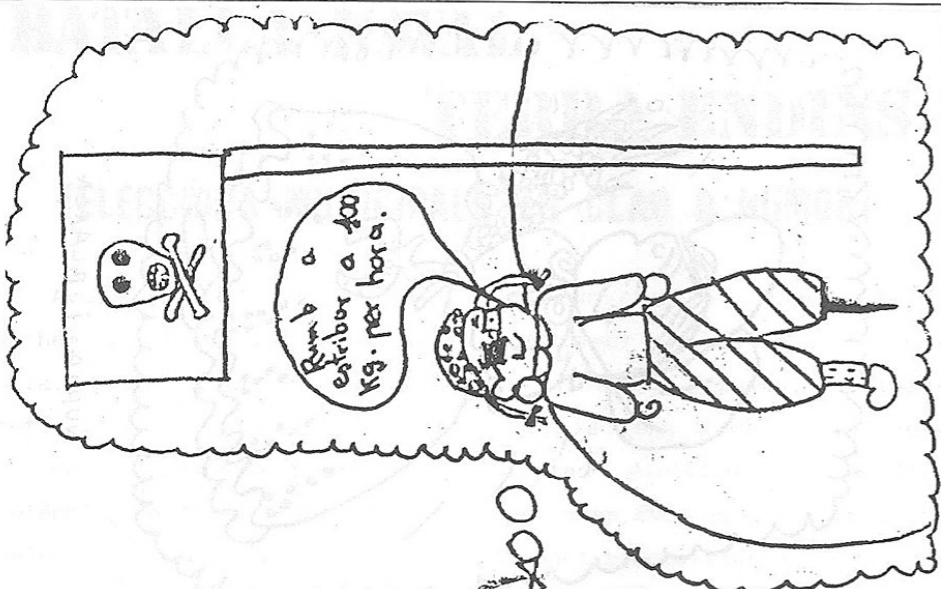
A mi m'agrada
ser una dama
romana mirant
el seu pregona
ma proparit

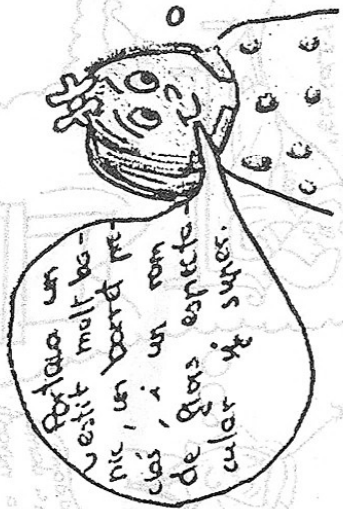
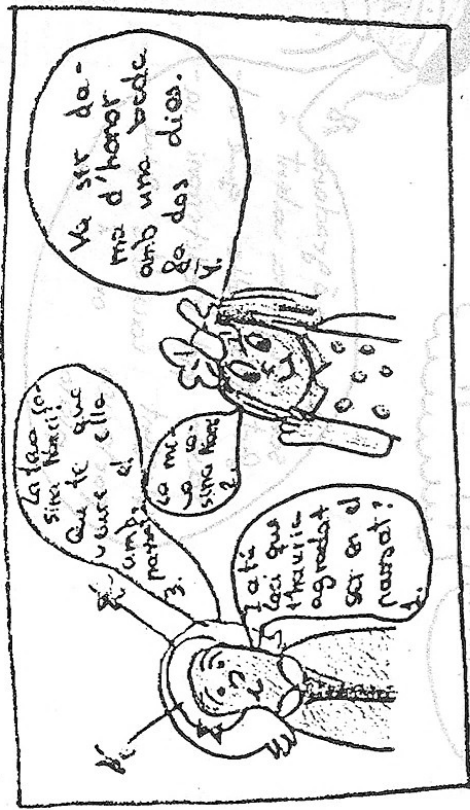
És bé!
"és caler"

A mi m'agrada
ser un pirata valent i
fort. D'aquells que vol-
taven pel Mediterrani sa-
quejant vaixel·ls que
portaven or i
plata.

Vamb a
escriure a 400
kg. per hora.

FI

NURIA I BLANCA

HISTÒRIA DE PUIGVERD DE LLEIDA

(UN COMENTARI)

Fer una valoració del llibre HISTÒRIA DE PUIGVERD DE LLEIDA no és una cosa fàcil, i no ho és perquè per un costat és un llibre gros (340 pàgines) editat i presentat correctament i per l'altre, tant el seu gruix com el seu títol, fan presumir que hom hi trobarà un contingut històric ric, abundant i, a la vegada, seriós. No és així; la història de Puigverd que conté aquest llibre podria resumir-se en molt poques pàgines, vull dir allò que entenem per història d'un poble, ja que l'evolució dels cultes religiosos o petites històries com la del futbol o els divertiments, encara que pertanyin a la història són, al meu entendre, una altra cosa.

El primer que falla en aquest llibre és el seu títol. Em sembla que hauria d'estat molt més escaent i sobretot més exacte, dir-ne "Llibre de Puigverd de Lleida", perquè dins aquest títol sí que hi caben les anècdotes personals o alguns costums

dels puigvertins que no poden interessar a ningú més que als seus protagonistes o a la gent que els coneix. Amb aquest títol molt més definidor ja tothom hauria endevinat d'entrada l'abast del seu contingut.

Dic tot això, perquè quan vaig assabentar-me que s'estava gestant la confecció de la HISTÒRIA DE PUIGVERD DE LLEIDA, em vaig il·lusionar amb l'esperança que seria un llibre ben documentat des del naixement de Puigverd com a poble, passant pel seu desenvolupament a l'Edat Mitjana. Pensava, en definitiva, que aquest llibre ajudaria d'alguna manera (indirectament, és clar) a conèixer algun aspecte de la història d'Artesa, ja que éssent dos pobles tan propers per força, en alguna qüestió s'hi hauria de referir. En aquest punt vaig tenir una gran desil·lusió, ja que no hi ha res de nou, d'aquell temps de la Conquesta de Lleida (i per això mateix de la nostra zona) que no

Desideri Diez i Qúijano

HISTÒRIA DE PUIGVERD DE LLEIDA

EXCM. AJUNTAMENT
DE PUIGVERD DE LLEIDA

ho trobem a la Història de Lleida d'en Josep Lladonosa. Francament decepcionant.

Si ja deixem ben entès que aquest no és ben bé un llibre d'història (o allò que entenem per un llibre d'història) haurem de reconèixer, i jo ho reconec, que és un llibre força interessant i que ho ha de resultar molt més per a la gent de Puigverd i això per diferents raons:

Per un costat perquè parla de la vida de Puigverd, de la seva economia, les seves tradicions, de les institucions tant de tipus religiós, cultural, esportiu o d'esbarjo, tot això il·lustrat amb aproximadament 120 fotografies, algunes de color, que venen a ressaltar tant l'evolució humana (maneres de vestir, pentinats...) com urbana. Per un altre costat, que en un poble es publiqui un llibre que parli de les coses d'aquest poble, crec que és una fita important pel seu desenvolupament cultural. Hi deu haver llacunes i coses sobreres, però almenys hi ha el llibre. Ara aquest llibre es pot criticar o elogiar, però cal fer esment que això es

pot fer des del punt concret que

HISTÒRIA DE PUIGVERD DE LLEIDA és una realitat, i davant d'aquest fet, insòlit a les nostres latituds, cal treure's el barret

L'autor, en Desideri Díez, ha escrit el llibre que ell ha cregut oportú i per això mateix, potser, no caldria demanar-li res més. S'ha fet un tip de treballar recollint tota la documentació possible que li han donat els arxius de puigverd (el Parroquial, el de la Cambra Agrària i el de l'Ajuntament) i parlant amb la gent perquè li expliqués els seus records. Si li haguéssim de fer un retret seria el de no entendre si el llibre l'ha escrit pensant en la gent de Puigverd (que lògicament és la que n'hauria de treure més profit) o per a la gent que no en sap res de res d'aquest poble i dic això perquè quan en Desideri parla dels carrers de Puigverd diu, tot parlant del carrer d'Artesa: "carrer d'Artesa de Lleida", té l'entrada pel carrer de Lleida i la sortida al camp. Segons diuen els padrins, era un suplici pujar aquest camí, els carros hi pujaven amb "pena i

dolor". "Aquest camí anava a Artesa de Lleida, municipi del Segrià, situat a la plana regada pel canal d'Urgell, al límit entre les Garrigues i el Pla d'Urgell i el Pla de Lleida", (no sé per què ho explica tot això si els de Puigverd ja ho saben prou bé i en canvi no diu la distància que hi ha entre Puigverd i Artesa que és allò que, per a la gent lluny d'ací, els ajudaria més a situar el nostre poble, més encara perquè al primer capítol ja el dedica a la situació i límits de Puigverd.

I, finalment, després de tot el bé i no tant bé 'que m'ha semblat aquest llibre, voldria felicitar', sincerament, el seu autor per la tenacitat que ha demostrat per aconseguir aplegar tot el que sap de Puigverd, en un llibre que, de segur ha d'enorgullir tots els puigvertins. A la vegada em plau felicitar també la gent de Puigverd perquè a més a més d'enorgullir-se'n, poden presumir del seu llibre HISTORIA DE PUIGVERD DE LLEIDA.

A. Costafreda

HUMOR

(10 DE JUNY DEL 1987)

CONVERGENCIA I UNIO

91 VOTS

SOCIALISTES DE CATALUNYA

61 VOTS

DARRERA DEL MIRALL

CONTINUACIÓ

D'aquesta manera doncs con-
clogué aquella història que pun-
tualment publicava en la revista
del seu poble; feia ja quasi deu
anys d'allò i d'aquella mena de
comiat que li brindà la Júlia.
Deu anys de continus adéus, d'a-
mor perduts, d'esperances tren-
des, de soledats malcompartides,
d'inútils recerques de quelcol i
algú que pervisques tots els
crepuscles, deu anys per a com-
pendre que no valia la pena pen-
dre's massa seriosament la vida.

Tot havia passat tan lleu-
ment entorn els seus ulls que
sentia com entre les mans li
quedava ben poca cosa on afer-
rar el seu viure. Tenia 34 anys,
la Júlia en tenia 38 i realment,
ben pensat ja no l'estimava, no
sentia res especial per ella que
no fos una mena de sentiment ex-
trany, meitat nostàlgia, meitat
fracàs que li feia comprendre
que li seria sumament difícil
d'estimar algú amb aquella mena
de desig definitiu amb el qual
creia haver-la estimat.

Havien calgut deu anys per
adonar-se que no era de cap ma-
nera una víctima, sinó que al
contrari, sentia un plaer quasi
morbós en fer-se'n i per això
necessitava encarar cada situa-
ció cap aquella espècie d'auto-
immolació que el gratificava se-
cretament. Era el seu una mena
de massoquisme sentimental que
el posava en el punt més alt de
la pròpia satisfacció. Deu anys
per comprendre que la Júlia no
era culpable del seu reiterat
fracàs i que ningú en aquella
història era víctima o botxí del
tot, cadascú es limitava a exe-
cutar cada instant a la seva ma-
nera des de la total presumpció
d'innocència. Deu anys i se sen-
tí com lliurat d'una immensa
pressió, d'un gran pes que havia
estat malgrat tot (no ho obli-
dem) la seva vida.

34 anys, però alliberar-se
de la seva biografia volia dir
morir d'alguna manera, sentir
gravitar hetèrament el seu ésser
sobre la no-existència i anar

descarregant el llast del passat com un globus en pujar més alt, saben que arribaria una altura on seria impossible de percebre cap punt que servís de referència a quelcom percebut, viscut o desitjat abans, adonar-se que ja no li quedaria res a sobre que li parlés del passat i a la fi d'allò que era.

Pot dir algú que és completament igual a qui era ahir? Hom pot afirmar amb seguretat qui és o com és? Quantes persones riuen, conviuen, sobreviuen o moren dins d'un mateix?

Ficció i realitat, somni i vigília en Manuel creà per a en Lluís una història on desenvolupar potser la pròpia existència, o tal vegada altres existències que comparteixen i lluiten en un mateix espai per mirar en una mateixa persona. Jo vaig crear per a en Manuel també una altra història o potser de fet la mateixa crònica només que canviant els decorats, el context. Hi ha però una gran diferència entre ells i jo; els personatges de la fantasia estan condemnat a viure i reviuere indefinidament entre les pàgines d'una mateixa història el seu immutable, perpetu i

inalterable destí, la meva existència per contra és només relativa, concretada i limitada a un final imprvíst que es produirà tard o d'hora contra la pròpia voluntat. La meva existència per tant és efímera, inestable i passatgera, sense cap possibilitat d'una segona lectura o reinterpretació. de fet la història humana és una inútil i continuada obstinació per avançar-se i negar-se la realitat del darrer esdeveniment: la mort, l'acabament en l'absolutat dissolució de l'ésser en simple matèria inorgànica. Per això com rediculs personatges Pirandellians anem recercant obstinadament, obsessivament un autor que interpreti, escrigui i per tant eternitzi la nostra existència.

De vegades però, no puc evitar el pensar si en Lluís o en Manuel no tindran una activitat independent a la que els he donat entre aquestes pàgines, una vida en algun lloc de la successió indefinida d'imatges que reflecteixen dos miralls de front i jo no seré també d'alguna manera un reflex seu en algun lloc dels fets, pensaments i desitjos simultanis asincronics en

el temps i l'espai d'una mateixa
essència remotament compartida.
Tot es dissol en reflexos o pot-

ser és millor no pendre's res
seriosament, ni tan sols allò
que reflecteixen els miralls.

FI

F.G.F.

QUÈ HI HA AL MUSEU D'ARTESA? (EL BRONZE FINAL)

L'etapa cultural de la humanitat coneguda amb el nom de BRONZE FINAL s'inicià al nostre país fa més de tres mil anys i s'acabà cap al final del segle sisè abans de Crist, ja en plena Edat del ferro, engolida per al pujant cultural ibèrica. D'aquesta època se'n coneix sobretot la ceràmica, però també d'altres aspectes cultural prou importants per a tenir-los en compte com l'estructura dels seus poblats, o els objectes ornamentals de la persona, per exemple.

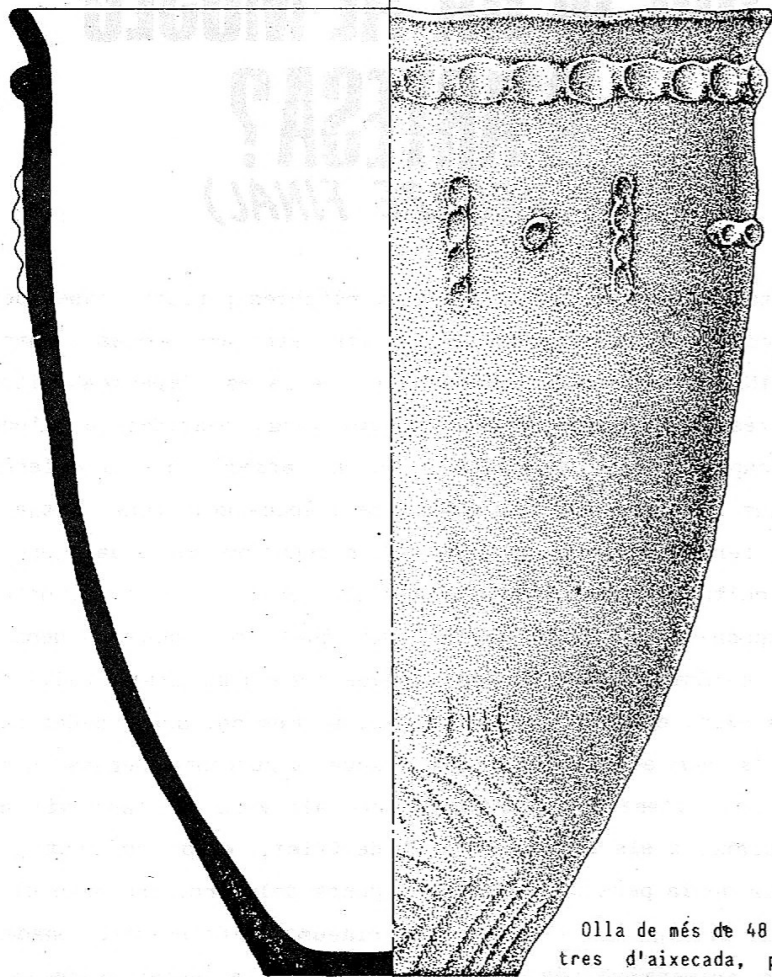
Per primera vegada, a les nostres comarques, trobem comunitats humanes establertes en

veritables poblats (cases de parets fetes amb pedres i ramatge i teulades impermeabilitzades amb fang, bastides a l'entorn d'un carrer), que a diferència de l'època del Bronze Mitjà, ara els construeixen a dalt de tossals, en llocs de fàcil defensa, la qual cosa ens ve demostrar que eren comunitats bel·licoses o, si més no, preocupades per la seva seguretat. Segons sembla, cap als volts de l'any mil abans de Crist, grups de gent procedents del Nord, creuaren els Pirineus en diferents onades, i baixaren a establir-se a les nostres planes. Aquesta arribada de gent forastera cercant terres

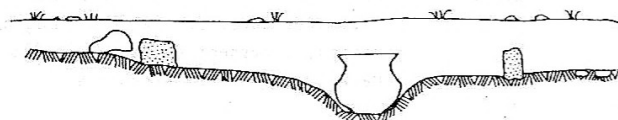
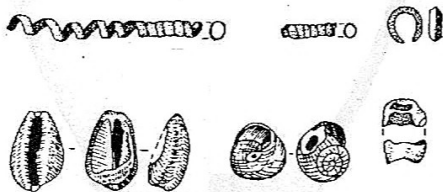
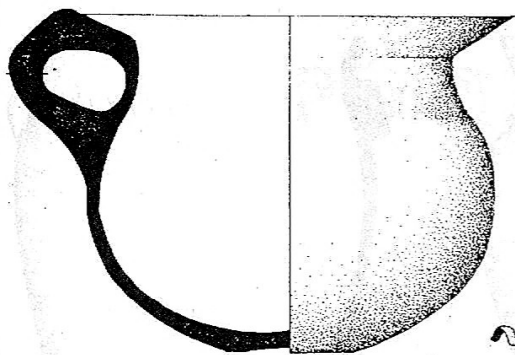
fèrtils per a conrear és, potser el factor que d'alguna manera va canviar el comportament pacífic dels primitius pobladors d'aquestes comarques.

En l'espai de temps que va, per a posar xifres rodones, de

l'any mil al cinc-cents abans de Crist, es coneix més poblats a les nostres terres que en cap altra etapa de la prehistòria (si descomptem algun moment del Neolític) i això és important de remarcar-ho.

Olla de més de 48 centímetres d' aixecada, procedent del poblat de Les Paretetes, al terme de l'Albagés. Fixeu-vos amb la seva decoració feta, principalment amb cordons aplicats.

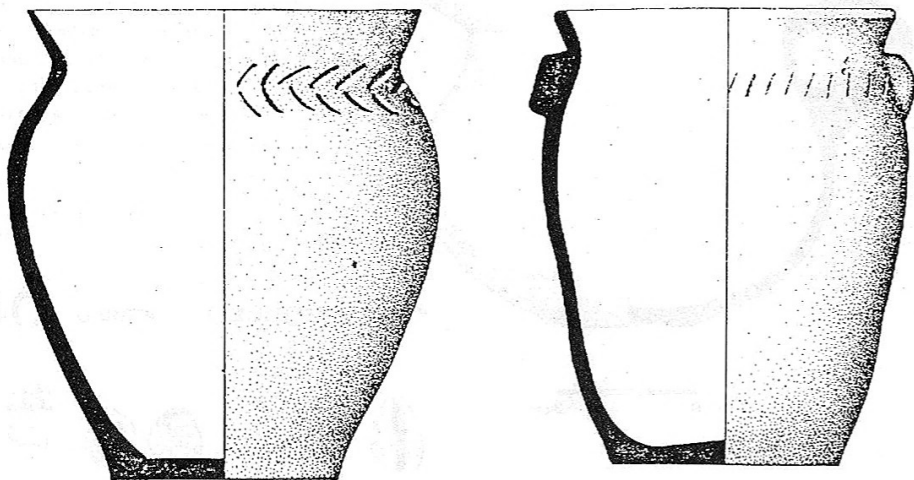
Urna d'encineració de parets lli-
ses, dins la qual, juntament amb
les cendres de la cremació, hi va
apareixer un collaret (dibuix de
sota aquestes ratlles) format per
unes tires de bronze enroscades i
d'uns caragolets de mar deguda-
ment perforats per a enllaçar-los
amb un fil.

Sota de tot, dibuix d'un enterra-
ment d'aquest tipus.

Amb l'entrada d'aquesta gent del Nord es va generalitzar el costum cultural-religiós de cremar els morts i de guardar les seves cendres en unes olles (urnes) que llavors enterraven als seus cementiris i les quals protegien amb una rodola de pedres que cobrien amb un munt de terra. Aquestes necròpolis se'ls coneix amb el nom genèric de "camps de túmuls".

La ceràmica del BRONZE FI-
NAL (que és allò que es pot veu-
re més en qualsevol museu) esta-

va feta a mà (el torn de terris-
saire no s'utilitzarà fins dins
del món ibèric) i per això és
sovint rústega, de parets gruix-
udes i aspres, encara que també
moltes vegades, sobretot els va-
sos de mides més petits, són de
parets més acurades, refinades
amb espàtules i brunyides. La
seva decoració, des de les peces
completament llises a les deco-
rades amb acanalats o les deco-
rades simplement amb cordons a-
plicats...

Urnes d'encineració amb decoració incisa. Totes dues, com la de la pàgina anterior, provenent de la necròpolis de La Pena, al terme de Torregrossa.

Al Museu d'Artesa hi ha una bona representació que la podem veure exposada en quatre vitrines, dues dedicades a la ceràmica d'ús comú, de molts diferents tamany i decoracions, en aquestes dues vitrines també hi podreu veure motllos de fundició fets amb pedra que servien per a fabricar diferents objectes de bronze i una punta de fletxa feta amb aquest metall. A les dues

vitrines que segueixen s'hi exposa una interessant col·lecció d'urnes funeràries (procedents del camp de túmuls, o necròpolis de la Pena, terme de Torregrossa) i les restes dels ornaments, la majoria molt cremats, que portaven els difunts a l'hora de ser incinerats i que es trobaven dins de les urnes juntament amb les restes de les cremacions.

A.C.

Dibuixos d'A. Llussà

